AMČR API

Uživatelská příručka

2020-06-01

Upozornění

Následující stránka k 1. červenci 2024 neprošla revizí a informace, které obsahuje, nemusí být plně platné pro aktuálně spuštěné verze nástrojů AMČR. Zároveň mohou být některé odkazy, které stránka obsahuje nefunkční, screenshoty ze zastaralých verzí nástrojů apod.

API v současné době nabízí službu AMCR Data Provider, která poskytuje metadatové záznamy z databáze AMČR, a to pomocí protokolu OpenArchives Initiative Protocol for Metadata Harvesting (OAI-PMH).

Naše implementace protokolu OAI-PMH podporuje reprezentaci metadat ve standardech:

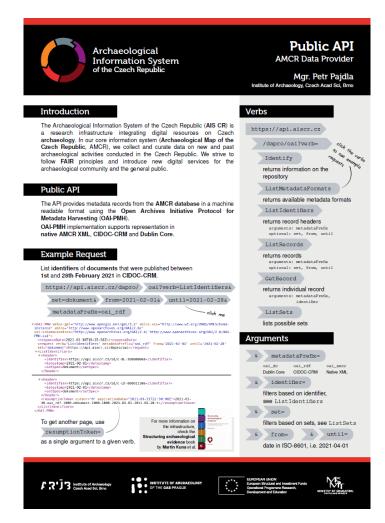
- Dublin Core poskytuje část datasetu týkající se dokumentů a jejich popisu;
- CIDOC-CRM nabízí archivovaná, volně přístupná data z AMČR ve formátu RDF v syntaxi odpovídající této ontologii;
- AMČR XML nativní formát, který umožňuje plné vytěžování databáze při zohlednění přístupových práv.

Uživatelé s vyšším oprávněním mohou využít své přihlašovací údaje do AMČR pro přístup k nearchivovaným či jinak chráněným záznamům. Aktualizace dat probíhá na denní bázi.

API najdete na adrese https://api.aiscr.cz.

Technické řešení

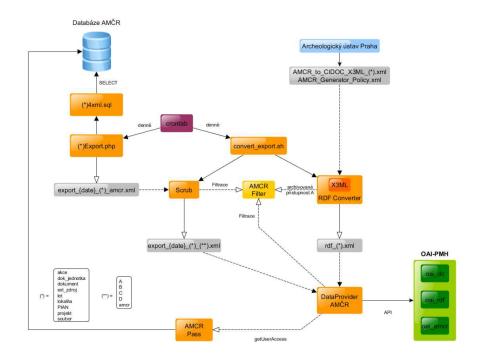
Architektura API se skládá z 5 komponent: AMCR Filter, RDF Converter, Scrub, AMCR Pass a AMCR Data Provider. Všechny komponenty jsou napsány v jazyce Java. Řešení používá open-source projekt X3ML Engine pro konverzi XML na RDF.

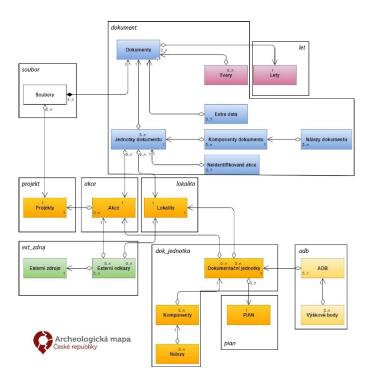
Obr. 1: Poster prezentující API s příklady možných requestů (Pajdla 2021)

Obr. 2: OAI-PMH API a služba AMCR Data Provider

Obr. 3: Schéma celkového řešení API

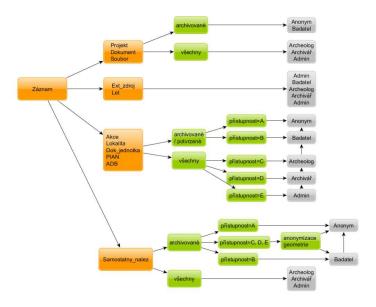

Obr. 4: Schéma databáze s dílčími datovými sety

Řešení filtrace

Stav a přístupnost záznamu

Přístupnost záznam je ovlivněna jak procesními stavy daných metadatových záznamů, tak uživatelskou rolí.

Obr. 5: Schéma přístupnosti záznamů dle uživatelských rolí

Sety

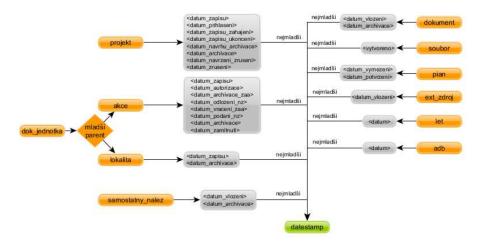
Selektivní výběr je umožněn pomocí nadefinovaných setů, viz také Obr. 4.

Tab. 1: Sety

$\operatorname{setSpec}$	$\operatorname{setName}$
projekt	Projekty / Projects
akce	Akce / Fieldwork Events
lokalita	Lokality / Sites
dok_jednotka	Dokumentační jednotky / Descriptive Units
adb	Archeologický dokumentační bod / Archaeological Documentation
	Point
dokument	Dokumenty / Documents
soubor	Soubory / Files
pian	PIAN / Spatial Units
ext_zdroj	Externí zdroje / External Sources
let	Lety / Flights
samostatny_nalez	Samostatné nálezy / Individual Finds

Datestamps

Pro dotazy ListRecords a ListIdentifiers je umožněno filtrování na základě volitelného argumentu datestamp (from – od, until – do), kdy datestamp je vždy nejmladší z dostupných datumů.

Obr. 6: Specifikace nastavení datestamp pro jednotlivé záznamy

AMČR nepodporuje evidenci smazaných záznamů. Po smazání záznamu z databáze proto dojde k odstranění záznamu z API bez náhrady ve formě hlavičky smazaného záznamu (status="deleted"). Některé operace se v AMČR se nemusí projevit změnou datestamp v API. Důvodem je způsob logování změn, který se váže pouze na specifické operace (změna stavu záznamu). Při využití API proto doporučujeme data pravidelně obnovovat, nebo umožnit uživateli vynucenou aktualizaci konkrétního záznamu. Podpora úplného sledování změn bude implementována v budoucích verzích API po provedení nutných úprav v databázi AMČR

Přihlášení

Pokud chcete pro stahování dat používat svůj účet AMČR, je nutné přihlášení pomocí Basic access authentication. Protokol https zajišťuje bezpečnou komunikaci. Způsob přihlášení se liší v každém nástroji, který je pro stahování dat používán. Níže jsou detailněji popsány způsoby přihlášení pro cURL a Postman.

cURL

cURL je nástroj skládající se ze softwarové knihovny (libcurl) a z nástroje příkazového řádku (curl) sloužících ke stahování souborů přes počítačovou sít. Nástroj je dostupný pro různé operační systémy Linux, macOS a Windows. Své uživatelské jméno a heslo je možné zadat pomocí přepínače -u.

curl -u username:password <GET request>

Přihlašovací údaje je nutné posílat v každém requestu.

Postman

Postman je multiplatformní aplikace pro vývojáře sloužící k návrhu a interakci s HTTP API. Uživatelské jméno a heslo lze zadávat na kartě *Autorizace*. V rozevírací nabídce *TYPE* zvolte možnost *Basic Auth* a stiskněte tlačítko *Odeslat*. Přihlašovací údaje jsou poté posílány automaticky v každém requestu.

Verbs

Dotazování v protokolu OAI-PMH je možné pomocí tzv. sloves (verbs). Význam jednotlivých sloves s příkladem užití jsou popsány v následujících kapitolách. Podrobná specifikace protokolu OAI-PMH je k dispozici zde.

Identify

Sloveso Identify se používá k získání informací o úložišti.

Dotaz: https://api.aiscr.cz/dapro/oai?verb=Identify

ListMetadataFormats

Sloveso ListMetadataFormats se používá k načtení formátů metadat dostupných z úložiště.

Dotaz: https://api.aiscr.cz/dapro/oai?verb=ListMetadataFormats

Odpověď:

Implementace OAI-PMH podporuje reprezentaci metadat v:

- Dublin Core metadataPrefix oai_dc,
- CIDOC-CRM metadataPrefix oai_rdf,
- interním AMČR XML metadataPrefix oai_amcr.

Jednotlivá schémata jsou k dispozici na: https://api.aiscr.cz/dapro/media/*.xsd.

ListIdentifiers

Sloveso ListIdentifiers se používá pro načtení záhlaví záznamů (header) z úložiště. Povinným argumentem je metadataPrefix. Nepovinné argumenty umožňují filtraci záhlaví na základě nastavených setů a/nebo datestamp. Uživatel dostane v odpovědi první stránku se záhlavím záznamů. Pro načtení dalších stránek je nutné použit resumptionToken.

Dotaz: https://api.aiscr.cz/dapro/oai?verb=ListIdentifiers&metadataPrefix=oai_amcr

ListRecords

Sloveso ListRecords se používá pro načtení záznamů z úložiště. Povinným argumentem je metadataPrefix. Nepovinné argumenty umožňují filtraci záznamů na základě nastavených setů a/nebo datestamp. Uživatel dostane v odpovědi první stránku se záznamy. Pro načtení dalších stránek je nutné použit resumptionToken.

Dotaz: https://api.aiscr.cz/dapro/oai?verb=ListRecords&metadataPrefix=oai_amcr Odpověď:

```
</header>
                            <metadata>
                                     <oai_amcr:amcr xsi:schemaLocation="https://api.aiscr.cz/schema/oai_amcr https://api.aiscr.cz/schema/oai_amcr https://api.aiscr.cz/schema/oaia_amcr https://aiscr.cz/schema/oaia_amcr https://aiscr.cz/schema/oaia_amcr https://aiscr.cz/schema/oaia_amcr https://aiscr.cz/schema/oaia_amcr https://aiscr.cz/schema/oaia_
                                               projekt>
                                                         <ident_cely>C-201773056</ident_cely>
                                                         <stav>6</stav>
                                                        <typ_projektu>záchranný</typ_projektu>
                                                         <datetime_born>2016-01-01 00:00:00</datetime_born>
                                                         <okres>PLZEŇ-SEVER</okres>
                                                         (\ldots)
                                                         <termin_odevzdani_nz>2019-12-30</termin_odevzdani_nz>
                                                         <child_akce>C-201773056A</child_akce>
                                               </projekt>
                                     </oai_amcr:amcr>
                           </metadata>
                  </record>
                  <resumptionToken cursor="0" expirationDate="2023-07-12T22:30:00Z">2023-07-10.oai_amcr.
         </ListRecords>
</OAI-PMH>
```

GetRecord

Sloveso GetRecord se používá k získání individuálního záznamu metadat z úložiště. Požadované argumenty jsou metadataPrefix a identifikátor položky (identifier), ze které je záznam požadován. Položky jednotlivých setů nesou v hlavičce persistentní identifikátory, odvozované z pole $ident_cely$ u jednotlivých záznamů nejvýše v XML struktuře záznamu v daném setu. Výjimkou je set soubor, kde jako identifikátor slouží pole filepath. K základnímu formátu identifikátoru je vždy jako prefix připojena URL: https://api.aiscr.cz/id/. Odkazy mezi záznamy napříč sety jsou řešeny na úrovni základního identifikátoru bez prefixu. Další informace ke struktuře identifikátorů a vazbám naleznete v samostatné kapitole.

 $\label{lem:decord} Dotaz: \ https://api.aiscr.cz/dapro/oai?verb=GetRecord\&identifier=https://api.aiscr.cz/id/C-DL-200400001\&metadataPrefix=oai_amcr$

Odpověď:

```
</header>
      <metadata>
        <oai_amcr:amcr xsi:schemaLocation="https://api.aiscr.cz/schema/oai_amcr https://ap</pre>
          <dokument>
            <ident_cely>C-DL-200400001</ident_cely>
            <let>C-LET-00253</let>
            (...)
            <jednotka_dokumentu>
              <ident_cely>C-DL-200400001-D01</ident_cely>
              (\ldots)
              <komponenta_dokument>
                <ident_cely>C-DL-200400001-K01</ident_cely>
                <parent>C-DL-200400001-D01</parent>
                <obdobi>pr.zem</obdobi>
                <areal>sídliště nesp.</areal>
                <aktivita_sidlistni>1</aktivita_sidlistni>
                <aktivita_pohrebni>0</aktivita_pohrebni>
                 (\ldots)
                <nalez_dokumentu>
                   (...)
                </nalez_dokumentu>
              </komponenta_dokument>
            </jednotka_dokumentu>
          </dokument>
        </oai_amcr:amcr>
      </metadata>
    </record>
  </GetRecord>
</OAI-PMH>
```

ListSets

Sloveso ListSets se používá k načtení nastavené struktury úložiště, tzv. setů.

Dotaz: https://api.aiscr.cz/dapro/oai?verb=ListSets

Parametry

Stránkování

Pomocí sloves uživatel získává první stránku požadovaných metadat. Pro získání dalších záznamů je nutné použit parametr resumptionToken, který uživatel dostal v odpovědi na svůj dotaz. Parametr resumptionToken je vždy na konci odpovědi. Počet záznamů na stránku je dán konfigurací na straně poskytovatele API.

Odpověď na dotaz v sekci ListRecords vrátila následující XML element obsahující resumptionToken, který je použit v dalším dotazu:

```
<resumptionToken cursor="0" expirationDate="2023-07-12T22:30:00Z">
  2023-07-10.oai_amcr.1000.projekt.1000.1000...f
</resumptionToken>
```

Dotaz: https://api.aiscr.cz/dapro/oai?verb=ListIdentifiers&resumptionToken=2023-07-10.oai amcr.1000.projekt.1000.1000...f

Parametr resumptionToken je v tomto případě společně se slovesy ListRecords a ListIndentifiers výhradním parametrem.

Filtrování

Tzv. selektivní sklizeň umožňuje uživatelům omezit požadavky na sběr dat na části metadat dostupných z úložiště. OAI-PMH podporuje selektivní sklizeň se dvěma typy kritérií pro sklizeň, která mohou být kombinována: datestamp a set. Data provider AMČR navíc uživatelům filtruje záznamy podle jejich přístupnosti.

Podle přístupnosti záznamu

Při zpracování dotazu jsou uživateli automaticky záznamy filtrovány podle přístupnosti, která je nadefinovaná v AMČR. Anonymní uživatel má vždy přístupnost pouze k archivovaným záznamům. Archeologové či uživatelé s vyšším oprávněním mají přístup i k nearchivovaným či jinak chráněným záznamům. Vice viz kapitoly k procesním stavům a uživatelským rolím.

Pomocí Setů

Protokol OAI-PMH umožňuje filtrování pomocí nadefinovaných setů, a to přidáním parametru set. Pomocí slovesa ListSets je možné získat hodnotu setSpec pro všechny nadefinované sety, viz také Obr. 4. Pro zvolené filtrování se poté do requestu se slovesy ListRecords nebo ListIndentifiers přidává parametr set=setSpec. Filtrování pomocí setů lze kombinovat s filtrováním pomocí datestamp.

Dotaz: https://api.aiscr.cz/dapro/oai?verb=ListRecords&set=akce&metadataPrefix=oai_amcr

Pomocí datestamp

Protokol OAI-PMH umožňuje filtrování pomocí datumu (datestamp), přiřazeného ke každému záznamu. Pro požadované filtrování se poté do requestu se slovesy ListRecords nebo ListIndentifiers přidává parametr from (od) a/nebo until (do).

 $\label{lem:decomposition} \begin{array}{ll} Dotaz: & https://api.aiscr.cz/dapro/oai?verb=ListIdentifiers\&metadataPrefix=oai_amcr\&from=2022-12-10\&until=2022-12-20 \end{array}$

Pajdla, Petr. 2021. "AIS CR Public API: AMCR Data Provider". Poster prezentováno v LiSeH 2021, GAMS. https://hdl.handle.net/11471/562.40.3.